

Bijlage 1. Uitgangspunten U-OV Vervoerplan 2019

Inleiding

Voor de concessie Tram en Bus Regio Utrecht geldt dat er minimaal één keer per jaar een vervoerplan wordt opgesteld door de concessiehouder (U-OV) in overleg met de provincie. Dit jaarlijkse proces is vastgelegd in het bestek Tram en Bus Regio Utrecht 2013-2023, zoals vastgesteld op 25 mei 2012. Voorafgaand hieraan stelt de provincie Utrecht, als concessieverlener, inhoudelijke en financiële uitgangspunten vast waarop de concessiehouder U-OV het vervoerplan kan opstellen.

Procesmatige uitgangspunten

De inhoudelijke uitwerking van de vervoerplanonderdelen gebeurt door U-OV. U-OV is verantwoordelijk voor het formele traject met ROCOV, gemeenten, omliggende concessieverleners en andere vervoerders. De provincie verzoekt U-OV om naast de gebruikelijke stakeholders ook reizigers en inwoners via consultatie te betrekken bij de planvorming. Hierbij dient een vorm en moment gekozen te worden die optimaal aansluiten bij het proces om te komen tot een gedragen vervoerplan.

Een belangrijke mijlpaal in het vervoerplanproces is het besluitvormingsmoment. De provincie vraagt U-OV en Syntus om toe te werken naar besluitvorming door Gedeputeerde Staten op 11 september 2018. Tijdens deze GS-vergadering zullen de plannen van beide vervoerders worden beoordeeld op basis van de inhoudelijke en financiële uitgangspunten en de geldende concessie-voorwaarden.

Tijdens het vervoerplanproces is U-OV de primaire afzender voor communicatie richting reizigers, inwoners en andere belangstellenden. De provincie heeft een faciliterende rol in dit proces. Uitzonderingen hierop zijn de ambtelijke toelichting op de uitgangspunten aan gemeenten en het ROCOV en de communicatie rondom de vaststelling van het nieuwe vervoerplan door Gedeputeerde Staten.

Inhoudelijke uitgangspunten

Inhoudelijk vormt de concessiebeschikking Tram en Bus Regio Utrecht en het beleid zoals geformuleerd in het OV-Streefbeeld 2020 het hoofduitgangspunt voor het nieuwe vervoerplan. Hieronder zijn specifieke, inhoudelijke uitgangspunten opgenomen waar U-OV in 2019 aandacht aan moet besteden in het op te stellen vervoerplan 2019. De uitgangspunten zijn onderverdeeld naar een zestal thema's:

1. Inspelen op actuele reizigersaantallen- en bewegingen, verkeersdoorstroming en andere ontwikkelingen (regulier onderhoud).
2. Opening busstation Utrecht CS Centrumzijde en bepalen reizigersefficiënte perronindeling.
3. Voorbereiden start exploitatie Uithoflijn en aanpassing van busnetwerk.
4. Optimaliseren en afstemmen busnetwerk en vervoeraanbod Zeist, in het bijzonder tussen Utrecht CS en station Driebergen-Zeist.
5. Uitwerken pilot maatwerkvervoer Eiland van Schalkwijk.
6. Onderzoek naar verbetermogelijkheden nachtnet van U-OV en Syntus.

Thema 1: Inspelen op actuele reizigersaantallen- en bewegingen, verkeersdoorstroming en andere ontwikkelingen (regulier onderhoud).

Inspelen op reizigersgroei, over-/onderbezetting, klachten, rijtijden, NS-dienstregeling, en ruimtelijke ontwikkeling

De vervoerder speelt in op de gerealiseerde en verwachte vervoergroei in het netwerk, over-/onderbezetting van ritten, actuele klachten, ontwikkelingen van rijtijden door toenemende drukte op het (bovenliggende) wegennet, de nieuwe NS-dienstregeling 2019 (tijdsligging, frequentie en aansluitingen) en ruimtelijke ontwikkeling. Dit kan leiden tot meer/minder ritten binnen de gestelde financiële en beleidsmatige kaders.

Inspelen op de actuele werkzaamheden aan de infrastructuur

In de Utrechtse regio spelen diverse werkzaamheden in 2019. Zo vindt het test- en proefbedrijf plaats op de gecombineerde tram/bus-tracés van de Uithoflijn, wordt er gewerkt aan een busbaan met ongelijkvloerse kruisingen in Transwijk, en spelen er diverse werkzaamheden bij station Driebergen-Zeist. Verder is de gemeente voornemens om de Voorstraat opnieuw in te richten met gevolgen voor de lijnvoering aldaar.

Voor deze en andere werkzaamheden in 2019 is het belangrijk dat actuele planningen door de betreffende wegbeheerders worden aangeleverd; provincie en U-OV spannen zich samen in om deze informatie boven tafel te krijgen zodat hierop kan worden ingespeeld.

Afstemmen samenloopcorridors U-OV en Syntus (tijdsligging en aansluitingen)

U-OV en Syntus zijn beide actief op een aantal samenloopcorridors van en naar Utrecht CS. De inzet is om de tijdsligging en aansluitingen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat daarmee de beste kwaliteit geboden wordt aan de reiziger. Dit vraagt bij elke nieuwe dienstregeling om inzet van zowel U-OV als Syntus. Belangrijke samenloopcorridors zijn: Amsterdamsestraatweg, Binnenstad-as/Utrechtseweg, Amersfoortseweg N237 en de HOV-baan Leidsche Rijn - Papendorp - Utrecht CS.

Inspelen op nieuwe concessie Drechtsteden, Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (DAV)

De nieuwe DAV-concessie loopt van december 2018 tot december 2026. Buslijnen in deze concessie zorgen momenteel voor een rechtstreekse verbinding tussen het busstation Vianen Lekbrug en kantorenpark Papendorp en extra capaciteit voor de bediening van Papendorp. Voor de dienstregeling is het van belang dat U-OV afspraken maakt met de nieuwe vervoerder over bediening, tijdsligging, aansluitingen en acceptatie van gangbare Utrechtse abonnementsvormen voor de komende periode.

Thema 2: Opening busstation Utrecht CS Centrumzijde en bepalen reizigersefficiënte perronindeling

De verwachting is dat eind 2018 het nieuwe busstation Centrumzijde wordt opgeleverd. Hiermee komen de definitieve busroutes, halte- en bufferplekken beschikbaar in het stationsgebied. U-OV onderzoekt en bepaalt samen met betrokken vervoerders een reizigersefficiënte perronindeling voor beide busstations. Met een reizigersefficiënte perronindeling wordt bedoeld dat de perronindeling rekening houdt met overstapbewegingen, samenloop van buslijnen over corridors en past binnen de beschikbare verkeersruimte in het stationsgebied.

Thema 3: Voorbereiden start exploitatie Uithoflijn en aanpassing van busnetwerk

De exacte start van de Uithoflijn is op dit moment nog niet bekend. Afhankelijk van de nieuwe startdatum zal de exploitatie en/of volledige exploitatie van de Uithoflijn (inclusief samenhangende busmaatregelen) onderdeel worden van het vervoerplan 2019. Hierbij geldt als uitgangspunt dat de voorstellen worden meegenomen in de consultatieversie van het vervoerplan indien de nieuwe startdatum publiekelijk is gecommuniceerd en deze valt binnen de looptijd van het plan.

Inhoudelijk geldt als vertrekpunt het maatregelenpakket zoals opgenomen in de consultatieversie van het vervoerplan 2018. Het verzoek is om de voorstellen, waar nodig, te actualiseren.

Het gaat hier om de volgende voorstellen:

- Start Uithoflijn.
- Inzet van dubbelgelede bussen op buslijn 28.
- Opheffen buslijnen 12 en 208.
- Verlengen van buslijn 6 naar Rubenslaan en Diakonessenhuis.
- Frequentieverlaging buslijn 18 van zes naar vier keer per uur en routewijziging in Leidsche Rijn.
- Avondbediening buslijn 29.

Thema 4: Optimaliseren en afstemmen busnetwerk en vervoeraanbod Zeist, in het bijzonder tussen Utrecht CS en station Driebergen-Zeist.

Op de corridor van lijn 50 (Veenendaal/Wageningen-Driebergen-Zeist-Utrecht Centraal) is op een deel van het traject door het verhogen van de capaciteit door Syntus mogelijk sprake van een overaanbod aan vervoer. Momenteel wordt, zoals afgesproken met de vervoerders door de provincie onderzocht of en in hoeverre het aanbod de vervoervraag overtreft. De uitkomst van het onderzoek zal in de loop van 2018 zijn weerslag moeten krijgen in een oplossingsrichting die zowel in het vervoerplan 2019 van U-OV als van Syntus zijn beslag krijgt.

Thema 5: Uitwerking pilot maatwerkvervoer Eiland van Schalkwijk

Op verzoek van de U10-gemeenten is de voorbereiding gestart voor de uitwerking van een pilot maatwerkvervoer in Houten Zuid en Eiland van Schalkwijk. Deze pilot is onderdeel van het Innovatieprogramma Fysieke Leefomgeving onder het thema kleine kernen. Het doel van de pilot is om te komen tot een efficiënte en aantrekkelijke OV-voorziening voor de huidige kernen en nieuwe recreatieve ontwikkelingen in dit gebied. U-OV werkt actief mee aan het onderzoek en realisatie van een passende vervoeroplossing. De maatwerkoplossing dient een volwaardig alternatief te bieden voor buslijn 45 op het Eiland van Schalkwijk en mogelijk ook de buslijnen 49 en 149 in Houten-Zuid.

Thema 6: Onderzoek naar verbetering nachtnet U-OV en Syntus

U-OV wordt verzocht om samen met Syntus het functioneren van het huidige nachtnet te onderzoeken en waar passend en verantwoord te komen tot verbetervoorstellen. Vertrekpunt hierbij is het OV Streefbeeld 2020 waarin een indicatief netwerk voor nachtnetverbindingen is opgenomen voor regio Utrecht. Speciaal aandachtspunt hierbij zijn de nachtnetverbindingen door Leidsche Rijn naar de westzijde van de provincie Utrecht.

Financieel kader

Voor het behoud van het voorzieningenniveau en de opgaven hebben Gedeputeerde Staten een dienstregelingsplafond 2019 vastgesteld van 950.500 ongewogen dienstregelingsuren (dru) op basis van 52 weken. Het dienstregelingsplafond is als volgt opgebouwd:

- Dienstregelingsplafond 2018 945.500 dru
- Reservering 2019 voor behoud voorzieningenniveau 5.000 dru
(+0,5% voor reizigersgroei en verslechtering verkeersdoorstroming)

Bijlage 2. Uitgangspunten Syntus Vervoerplan 2019

Inleiding

Voor de concessie Streekvervoer Provincie Utrecht geldt dat er minimaal één keer per jaar een vervoerplan wordt opgesteld door de concessiehouder (Syntus). Dit jaarlijkse proces is onderdeel van het Programma van Eisen voor de aanbesteding van het Openbaar Vervoer Concessie Provincie Utrecht 2016-2023. Hierin zijn de volgende hoofduitgangspunten opgenomen:

1. Een proactieve Concessiehouder die de behoeftes van reizigers herkent en inspeelt op wat er in de regio leeft. De Provincie Utrecht biedt de Concessiehouder de ruimte om het OV in het Concessiegebied zo in te richten dat mensen er graag gebruik van maken. De Concessiehouder is het beste in staat om met slimme en creatieve oplossingen reizigers aan zich te binden. De Concessiehouder is opbrengstverantwoordelijk en krijgt de vrijheid om het OV te ontwikkelen. Syntus heeft aangeboden door groei van het aantal reizigers en innovatief ontwikkelen van de concessie gedurende de concessie een groei in reizigerskilometers realiseren van 22%.
2. Een vraaggericht voorzieningenniveau. Busvervoer wordt alleen aangeboden op die plekken en tijdstippen dat er voldoende vraag is. Dit houdt in dat de bussen een goede bezettingsgraad kennen en dat er zo min mogelijk bussen met lage bezetting rijden. Het betekent hogere frequenties of andere verbeteringen op lijnen waar de vraag een groei laat zien en lagere frequenties op momenten dat er minder vraag is. Syntus heeft aangeboden de kostendekkingsgraad gedurende de concessie te verhogen naar 48,0% (in 2023). Het "basisnetwerk" lag voor het eerste dienstregelingjaar van de concessieperiode (dec. 2016 - dec. 2017) in beginsel vast. Uitgangspunt voor het "basisnetwerk" was dat op die tijden en plaatsen dat de vraag groter is dan gemiddeld zes reizigers per rit, een lijnbus rijdt. Gedurende de looptijd van de concessie ontwikkelt de Concessiehouder het netwerk. Het OV-aanbod dient belangrijke bestemmingen voor reizigers bereikbaar te maken en optimaal in te spelen op de vervoervraag.
3. Een hoge reizigerstevredenheid. Het OV product sluit aan op de wensen van reizigers. Syntus heeft aangeboden de score "algemeen reizigersoordeel" in de OV Klantenbarometer minimaal naar een 7,8 brengen (per januari 2018).
4. Verantwoord ondernemerschap. De Provincie Utrecht zet in op het verder verduurzamen van het OV. Dat betekent zoveel mogelijk het vervoeraanbod afstemmen op de vervoervraag. Syntus heeft een veilige en comfortabele bus met zo min mogelijk milieubelasting voor alle reizigers aangeboden.

Het startpunt voor het opstellen van een vervoerplan vormt het vaststellen van procesmatige, inhoudelijke en financiële uitgangspunten door Gedeputeerde Staten waarop de concessiehouder Syntus het vervoerplan kan opstellen.

Procesmatige uitgangspunten

De inhoudelijke uitwerking van de vervoerplanonderdelen gebeurt door Syntus. Syntus is verantwoordelijk voor het formele traject met ROCOV, gemeenten, omliggende concessieverleners en andere vervoerders. De provincie verzoekt Syntus om naast de gebruikelijke stakeholders ook reizigers en inwoners via consultatie te betrekken bij de planvorming. Hierbij dient een vorm en moment gekozen te worden die optimaal aansluiten bij het proces om te komen tot een gedragen vervoerplan.

Een belangrijke mijlpaal in het vervoerplanproces is het besluitvormingsmoment. De provincie vraagt Syntus en U-OV om toe te werken naar besluitvorming door Gedeputeerde Staten op 11 september 2018. Tijdens deze GS-vergadering zullen de plannen van beide vervoerders worden beoordeeld op basis van de inhoudelijke en financiële uitgangspunten en de geldende concessie-voorwaarden.

Tijdens het vervoerplanproces is Syntus de primaire afzender voor communicatie richting reizigers, inwoners en andere belangstellenden. De provincie heeft een faciliterende rol in dit proces. Uitzonderingen hierop zijn de ambtelijke toelichting op de uitgangspunten aan gemeenten en het ROCOV en de communicatie rondom de vaststelling van het nieuwe vervoerplan door Gedeputeerde Staten.

Inhoudelijke uitgangspunten

Hieronder zijn specifieke, inhoudelijke uitgangspunten opgenomen waar Syntus in het op te stellen vervoerplan 2019 aandacht aan moet besteden. De uitgangspunten zijn onderverdeeld naar een zevental thema's:

1. Inspelen op actuele reizigersaantallen- en bewegingen, verkeersdoorstroming en andere ontwikkelingen (regulier onderhoud).
2. Afstemmen samenloopcorridors Syntus / U-OV (tijdsligging en aansluitingen).
3. Verbeteren betrouwbaarheid en capaciteit spitslijnen van/ naar USP vanuit Amersfoort, Leusden, Bunschoten, Soest, Gouda.
4. Inspelen op nieuwe concessie Amstelland Meerlanden.
5. Optimaliseren en afstemmen busnetwerk en vervoersaanbod Zeist / corridor Driebergen NS – Utrecht.
6. Onderzoek naar verbetermogelijkheden nachtnet van Syntus en U-OV.
7. Opening busstation Utrecht CS Centrumzijde en bepalen reizigersvriendelijke perronindeling.

Thema 1: Inspelen op actuele reizigersaantallen- en bewegingen, verkeersdoorstroming en andere ontwikkelingen (regulier onderhoud).

Syntus geeft aan hoe wordt ingespeeld op de gerealiseerde en potentiële reizigersvraag in het netwerk. Syntus geeft aan welke doorwerking klachten, ontwikkelingen van rijtijden door toenemende drukte op het (bovenliggende) wegennet, de nieuwe NS-dienstregeling 2019 (tijdsligging, frequentie en aansluitingen), planning van de zomerdienstregeling en actuele ruimtelijke ontwikkelingen hebben in het nieuwe vervoerplan. Ook geeft Syntus aan welke doorwerking de, voorafgaand aan de opstelling van het vervoerplan onder gemeenten, reizigers/bewoners en het ROCOV gehouden consultatierondes in het nieuwe vervoerplan hebben.

Syntus geeft aan hoe zij als proactieve vervoerder omgaat met verzoeken/behoefte van bedrijven / marktpartijen. Het gaat dan o.a. om de in het participatieplan van de offerte genoemde samenwerking met diverse stakeholders en om gedurende de concessie binnenkomende verzoeken, zoals bijvoorbeeld het bedrijf A.S. Watson uit Renswoude.

Ten aanzien van voorziene (weg)werkzaamheden in 2019 is het belangrijk dat in het vervoerplan rekening wordt gehouden met de benodigde omleidingen. De in 2017 gerealiseerde directe toegang voor vervoerders tot het LTC-systeem, waarmee wegbeheerders wegwerkzaamheden en evenementen afstemmen, kan hier bij helpen.

De zomerdienstregeling sluit aan op de start van de in de regio midden geldende vakantieperiode voor voortgezet onderwijs. Situaties als benoemd in onderstaande klacht mogen niet optreden.

"Uit OV Loket Kwartaalrapportage 1 juli 2017 – 30 september 2017: Het is nu 5 juli en de zomerdienstregeling bij Syntus Utrecht is ingevoerd. Erg vroeg, aangezien alle scholen nog bezig zijn met hun tentamenweken. (De zomervakantieperiode regio midden voor het voortgezet onderwijs liep van 8 juli tot 20 aug)".

Thema 2: Samenloopcorridors Syntus / U-OV (tijdsligging en aansluitingen):

U-OV en Syntus-Utrecht zijn op een aantal samenloopcorridors van en naar Utrecht CS beide actief. Uitgangspunt is de tijdsligging, frequenties en aansluitingen op deze corridors zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat de beste kwaliteit (evenwichtige spreiding van ritten) geboden wordt aan de reiziger. Dit vraagt om inzet van zowel U-OV als Syntus. Belangrijke samenloopcorridors zijn: Amsterdamsstraatweg, Binnenstad-as/Utrechtseweg, Amersfoortseweg N237 en de HOV-baan Leidsche Rijn - Papendorp - Utrecht CS. Bovenstaande geldt ook voor andere samenloopcorridors zoals met Arriva tussen Schoonhoven en Utrecht en Connexion tussen Mijdrecht en Uithoorn.

Thema 3: Spitslijnen van/ naar USP vanuit Amersfoort, Leusden, Bunschoten, Soest, Gouda:

De spitslijnen vanuit de Regio naar het Utrecht Science Park (USP) vormen een belangrijk onderdeel in de bereikbaarheid van het USP. Deze spitslijnen zijn een van de snelst groeiende verbindingen. Juist op deze specifieke maatwerk-lijnen is een goede dienstregeling en dienstuitvoering van belang met mogelijkheden om gedurende het concessiejaar mee te groeien met de vraag. Specifieke aandachtspunten bij deze opgaven zijn de stiptheid en capaciteit.

Thema 4: Inspelen op concessie Amstelland Meerlanden

Per 10 december jl. is de nieuwe concessie Amstelland Meerlanden ingegaan. Dit heeft geresulteerd in een ander OV-aanbod vanuit de gemeente De Ronde Venen naar Amsterdam en Haarlem. Bekeken moet worden of er een herverdeling van reizigers plaatsvindt, en het OV aanbod in de gemeente De Ronde Venen blijft voldoen aan de vraag. Gezamenlijk met Connexion dient dit bestudeerd te worden.

Thema 5: Optimaliseren vervoersaanbod Zeist / corridor Driebergen NS – Utrecht

Op de corridor van lijn 50 (Veenendaal/Wageningen-Driebergen-Zeist-Utrecht Centraal) is op een deel van het traject door het verhogen van de capaciteit door Syntus mogelijk sprake van een overaanbod aan vervoer. Momenteel wordt, zoals afgesproken met de vervoerders door de provincie onderzocht of en in hoeverre het aanbod de vervoervraag overtreft. U-OV wordt verzocht om haar volledige medewerking te verlenen aan dit proces. De uitkomst van het onderzoek zal in de loop van 2018 zijn weerslag moeten krijgen in een oplossingsrichting die zowel in het vervoerplan 2019 van U-OV als van Syntus zijn beslag krijgt.

Thema 6: Onderzoek naar verbetering nachtnet Syntus en U-OV

Syntus wordt verzocht om samen met U-OV het functioneren van het huidige nachtnet te onderzoeken en waar passend en verantwoord te komen tot verbetervoorstellen. Vertrekpunt hierbij is het OV Streefbeeld 2020 waarin een indicatief netwerk voor nachtnetverbindingen is opgenomen voor regio Utrecht. Speciaal aandachtspunt hierbij zijn de nachtnetverbindingen door Leidsche Rijn naar de westzijde van de provincie Utrecht.

Thema 7: Opening busstation Utrecht CS Centrumzijde en bepalen reizigersvriendelijke perronindeling.

De verwachting is dat eind 2018 het nieuwe busstation Centrumzijde wordt opgeleverd. Hiermee komen de definitieve busroutes, halte- en bufferplekken beschikbaar in het stationsgebied. U-OV onderzoekt en bepaalt in overleg met Syntus en andere betrokken vervoerders een reizigersefficiënte perronindeling voor beide busstations. Met een reizigersefficiënte perronindeling wordt bedoeld dat de perronindeling rekening houdt met overstapbewegingen, samenloop van buslijnen over corridors en past binnen de beschikbare verkeersruimte in het stationsgebied.

Financieel kader

Syntus heeft een vaststaand subsidieplafond en is geheel opbrengstverantwoordelijk. Dit betekent dat Syntus zelf verantwoordelijk is voor inzet van capaciteit bij hoge reizigersgroei. Syntus is, geredeneerd vanuit een vraaggericht voorzieningenniveau zoals opgenomen in het bestek, verantwoordelijk zich actief in te spannen om gedurende de concessie steeds meer reizigers te vervoeren. Dit zal vanwege het vastgestelde financiële kader ten koste kunnen gaan van lijnen en/of ritten die minder reizigers trekken.

De hoogte van de exploitatiebijdrage voor het dienstregelingsjaar 2019 is gelijk aan die over 2018. Op de bijdrage is de LBI (landelijke bijdrage index) index van toepassing.